

Fővárosi Bíróság
24.K.32.459/2011/5.

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Bíróság

a dr. Szilas György ügyvéd(**cím.**) által képviselt **felperes (cím.)** felperesnek a dr. Tóth Attila jogtanácsos által képviselt **NAV Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatósága (cím.)** alperes ellen mulasztási bírság ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a következő

í t é l e t e t :

A bíróság az alperes 4137979642 számú határozatát - a 6770218678 számú elsőfokú határozatra is kiterjedően - **hatályon kívül helyezi.**

A kereseti illeték a Magyar Állam terhén marad.

Kötelezi a bíróság az alperest, hogy az ítélet kézhezvételétől számított 15 napon belül fizessen meg a felperes részére **25.000.- (huszonötezer) forint perköltséget.**

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A bíróság a rendelkezésre álló közigazgatási és peres iratok, valamint a felek nyilatkozatai alapján az alábbi tényállást állapította meg:

A felperes használt gépjárművek értékesítésével foglalkozó gazdasági társaság, amely a törvény erejénél fogva mentes a tulajdonszerzési illeték megfizetése alól a gépjármű továbbértékesítés szándékával való megszerzése kapcsán. E tény az alperes is elismerte az APEH 275322320 számú határozatában.

A felperes 2010. július 7-én kelt adásvételi szerződéssel megszerezte a ... forgalmi rendszámú ... gyártmányú ... típusú gépjármű tulajdonát, majd a gépjárművet a 2010. augusztus 6-án kelt adásvételi szerződéssel továbbértékesítette ...

Az első fokon eljáró Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kelet-budapesti Adóigazgatósága a 2011. február 11-én kelt **6770218678 számú határozatával** a felperest 40.000.- Ft mulasztási bírság megfizetésére kötelezte bejelentési kötelezettség késedelmes teljesítése miatt. A határozatában hivatkozott az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 76. § (1) bekezdésére és a 82. § (1) bekezdésére, valamint az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 172. § (1) bekezdés b) pontjára.

A felperes fellebbezése folytán másod fokon eljáró NAV Közép-magyarországi Regionális Adó Főigazgatósága a **4137979642 számú határozatával** elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A határozat indoklásában megállapította, hogy az adásvételi szerződés 4. pontja szerint a vevő vételár teljes összegét az eladó részére a szerződés aláírásával egyidejűleg megfizette. Az 5. pont szerint a gépjármű vevő általi birtokba vétele és a gépjárműhöz tartozó okmányok átadása-átvétele a szerződés aláírásával egyidejűleg megtörtént. A 8. pontban a vevő vállalta, hogy a vételár kiegyenlítésétől számított 15 napon belül a gépjármű átírását a területileg illetékes hivatalnál elvégzi. Az alperes az Itv. 18. § (1) és (2) bekezdés d) pontja, a 26. § (1) bekezdés l) pontja, a 91. § (2) bekezdése, a 76. § (1) és (3) bekezdése, valamint a 82. §-a értelmében arra a következtetésre jutott, hogy a fenti kivételt nem engedő törvényi rendelkezésekből következően a jogügyletet, annak létrejöttétől - a szerződés keltétől - számított 15 napon belül abban az esetben is be kell jelentenie az adózónak, ha a vagyonszerzésre nézve az állami adóhatóság által kiadott illetékmentességi határozattal rendelkezik, és vagyonszerzési illetéket nem kell megfizetnie. Hivatkozott a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 100/B. § (1) bekezdésére is. Álláspontja szerint a 76. § (1) bekezdés harmadik mondatából az is következik, hogy amikor mentesség esetén az illetéket nem kell fizetni, akkor az átírás nem csupán az illetékfizetéssel, hanem a bejelentési kötelezettséggel sincs összefüggésben. Ez azonban, kivételt engedő jogszabályi előírás hiányában, az illetékfizetés alól mentességgel rendelkező vagyonszerzőket nem menti fel a bejelentési kötelezettség teljesítése alól. Hangsúlyozta, hogy az adásvételi szerződés 2010. július 7-én készült. Az Itv. 76. § (1) bekezdése értelmében az ettől számított 15 napon belül (2010. július 22-ig) terhelte az adózót a bejelentési kötelezettség, amelynek az adózó csak 2010. augusztus 10-én tett eleget, ezért az elsőfokú hatóság határozatában megalapozottan utalt arra, hogy a felperes a vagyonszerzéssel kapcsolatos bejelentési kötelezettségének késedelmesen tett eleget, amiért mulasztási bírság kiszabásának van helye.

Az alperes a mulasztási bírság kiszabásánál enyhítő körülményként értékelte a mulasztási napok számát, súlyosbító körülményként értékelte, hogy a felperes terhére korábban hasonló jogsértések miatt jogerős mulasztási bírságok kerültek kiszabásra, továbbá azt is, hogy a gazdasági társaságtól a tevékenység jellege miatt fokozottan elvárt a bejelentés határidőben való teljesítése. Hangsúlyozta, hogy késedelmes teljesítés miatt az elmúlt 3 évben több alkalommal került sor a felperessel szemben mulasztási bírság kiszabására, mindezek alapján a maximálisan kiszabható 500.000.- Ft-os bírság összegéhez képest 40.000.- Ft-ban állapította meg a bírság összegét, ezt tartva a mulasztással arányban állónak.

A felperes az alperesi határozat ellen kereseti kérelmet terjesztett elő, melyben kérte az alperes határozatának hatályon kívül helyezését. Kérte az alperes perköltségben való marasztalását is.

Keresetében hangsúlyozta, hogy nem terheli illetékfizetési kötelezettség, mert a mentesség az Itv. 26. § (1) bekezdés l) pontja alapján a törvény erejénél fogva illeti meg, ezért a felperest a határozat szerint megszerzett, majd egy nappal később továbbértékesített gépjármű vétele kapcsán nem terhelte illetékfizetési kötelezettség. A felperes által megvett, majd eladott gépjárművek esetében a gépjármű okmányaiban az eladást követően a tényleges fogyasztó, mint tulajdonos kerül feltüntetésre. A gépjárművet megvásárló személy az őt terhelő átírási és illetékfizetési kötelezettségének eleget tett, mint ahogy a felperes is teljesítette a tevékenysége után az adófizetési kötelezettségeit. Mindezek alapján a felperest az Itv. 18. § (1) és (2) bekezdés d) pontja értelmében illetékfizetési kötelezettség nem terhelte, így vele szemben az Itv. 76. § (1) bekezdés szerinti kötelezettség és ez az állami bevétel megfizetésének bármilyen formában történő elmulasztása miatt bírság kiszabásának nem volt helye. Mindezek alapján jogilag megalapozatlan az alperes Itv. 78. §-ára is hivatkozó határozata.

Az alperes határozata ezen túlmenően az Itv. 82. § (1) bekezdése alapján is jogilag megalapozatlan, mivel a jogszabály e szakaszban azt rögzíti, hogy bejelentési kötelezettség elmulasztása esetén a fizetendő illetéken felül mulasztási bírságot kell megfizetni. A jogalkotó ezzel a rendelkezéssel is bizonyítottan az illeték megfizetését elmulasztani szándékozót rendeli büntetni, és nem azt, akit illetékfizetés a törvény erejénél fogva nem terhel, még akkor sem, ha bejelentési kötelezettsége lenne. A jogalkotói szándékot bizonyítja, hogy az Itv. 82. § (2) bekezdése azt az esetet rögzíti, ha a mentességgel jogosulatlan személy kíván élni. Ez esetben az illetéken felül ugyancsak bírság kiszabására kerülhet sor. A perbeli ügyben azonban a felperes megalapozottan élt a mentességi jogával.

Álláspontja szerint a bejelentési kötelezettségét azért sem mulasztotta el, mert a gépjárművet ugyan a 2010. június 7-i szerződéssel vette meg, de a gépjárműt irataival együtt csak augusztus 5. napján vette át, és az azt követő napon értékesítette, így a közvetlen átírás és ezzel a bejelentési kötelezettsége csak 2010. augusztus 6-án kezdődött és az értékesítésre tekintettel a vevőt, ... terhelte. Mindezek alapján a felperes jogszabálysértőnek tekintette, hogy a gépjármű átírási illetékének kétszeresét kitevő bírság megfizetésében marasztalták úgy, hogy illeték megfizetésének kötelezettsége a felperest nem is terhelte.

A felperes az eljárás során hivatkozott a KK EBH 2002/811. számú elvi közigazgatási kollégiumi határozatra is, mely határozat elvi jelleggel és kötelező érvénnyel - a keresetben foglalt jogszabályi értelmezést megerősítve - foglal állást illetékmentesség körében elkövetett mulasztás kapcsán, rögzítve, hogy amennyiben a bejelentésre kötelezett illetékmentes, mulasztása kapcsán az Art. bírság kiszabásának jogi feltételeire vonatkozó rendelkezései nem alkalmazhatók. Az illetékmentes ügyfél mulasztásának elbírálása, értékelése csak az Itv. 82. § (2) bekezdése alapján történhet, mely rögzíti, hogy a bejelentési kötelezettség elmulasztása esetén csak akkor van lehetőség bírság kiszabására, ha az ügyfelet illetékfizetés terhelte, és azt elmulasztotta, vagy késedelmesen, esetleg csökkent mértékben teljesítette. A bírság csak az illeték formájában való árbevétel kiesést rendeli büntetni. A bírság a fizetendő illeték felett kerül kiszabásra, ha azonban nincs kiszabandó illeték, az államnak nincsen bevételkiesése, így bírságot sem lehet kiszabni.

Az alperes nyilatkozatában a felperesi kereset elutasítását kérte, és a felperes perköltségben való marasztalását.

Hangsúlyozta, hogy a határozatban hivatkozott jogszabályok alapján az illetékkötelezettség nem kizárólag az illetékfizetési kötelezettséget foglalja magában, hanem azon a vagyonszerzéssel kapcsolatban előírt bejelentési kötelezettséget is érteni kell, így kizárólag az illeték meg nem fizetése (ez esetben az illetékmentesség következtében) nem jelenti azt, hogy ezáltal a felperes mentesülne az Itv.-ben meghatározott bejelentési kötelezettség alól, ugyanis az attól függetlenül fennáll, hogy a felperes a gépjárművet a vásárlást követően továbbértékesíti, illetve attól függetlenül is, hogy a gépjármű okmányaiába az új tulajdonos neve került feltüntetésre. A felperes által előadottak - miszerint a mulasztási bírságot kizárólag akkor lehet előírni, ha az adózó nem mentes az illetékfizetés alól - az Itv. 82. § (1) bekezdésének téves értelmezésén alapulnak, ugyanis a jogszabályhely kimondja, hogy az az adózó is mulasztási bírság megfizetésére köteles, aki a vagyonszerzéssel kapcsolatos bejelentési kötelezettségét elmulasztja, ezért az illetékfizetési kötelezettség fennállása nem konjunktív feltétele a mulasztási bírság megállapításának. Álláspontja szerint nem releváns az a tény, hogy a gépjármű értékesítése után az új tulajdonos megfizette a vagyonszerzési illetéket, és ezáltal nem érte az államot kiesés, ugyanis nem a bevételkiesés alapozza meg a mulasztási bírság kiszabását, hanem a jogszabályban foglalt bejelentési kötelezettség elmulasztása. A felperes által hivatkozott átírási illeték figyelembe vételére sincs lehetőség, mivel annak a későbbi vevő által történő megfizetése a vagyonszerzéssel kapcsolatos bejelentési kötelezettséget nem érinti. Hivatkozott a polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 365. §

(1) bekezdésére, valamint a 114. § (1) és (2) bekezdésére is, hangsúlyozva, hogy mivel az adásvételi szerződés 2010. július 7. napján jött létre, ezért a felperesnek a szerződés keltétől számított 15 napon belül kellett volna bejelentési kötelezettségének eleget tennie.

A mulasztási bírság összegét az eset összes körülményére tekintettel állapította meg, mely során figyelemmel volt arra, hogy a felperes a bejelentési kötelezettségét sorozatosan több vagyonszerzése vonatkozásában is megsértette.

A felperes keresete az alábbiak értelmében megalapozott.

A jelen eljárásban hatályos és alkalmazandó a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 109. § (1) bekezdése értelmében az ügyfél, illetve a kifejezetten rá vonatkozó rendelkezés tekintetében az eljárás egyéb résztvevője a hatóság jogerős határozatának felülvizsgálatát a határozat közlésétől számított harminc napon belül **jogszabálysértésre hivatkozással** kérheti a közigazgatási ügyekben eljáró illetékes bíróságtól a határozatot hozó hatóság elleni kereset indításával.

Mindezek alapján a felperesnek keresetében hivatkoznia kell a határozat teljes vagy részbeni jogellenességére, azaz közigazgatási perben a bírósági felülvizsgálat - amellet, hogy nem terjeszkedhet túl a kereseti kérelemben foglaltakon - csupán annak tisztázására terjedhet, hogy az alperes határozata az adott tényállás alapján megfelel-e a jogszabályi előírásoknak.

A felperes keresetében azt sérelmezte, hogy az alperes tévesen értelmezte és alkalmazta a határozatában hivatkozott anyagi jogszabályokat, ezért jogsértő módon alkalmazott szankciót a felperessel szemben.

Az Itv. 76. § (1) bekezdése alapján a gépjármű, pótkocsi tulajdonjogának, hasznélvezetének megszerzéséért járó illetéket pénzzel kell megfizetni. A 89. §-ban foglaltak kivételével az ilyen jog szerzését tanúsító okiratot - a 26. § (1) bekezdésének 1) pontja szerinti mentesség igénybevétele esetén az erről szóló állami adóhatósági határozat bemutatásával - annak keltétől számított 15 napon belül a bekövetkezett jogváltozás átvezetésére illetékes közlekedési igazgatási hatóságnál (okmányirodánál) kell bemutatni. Az illetéket a gépjármű, pótkocsi átírását megelőzően a közlekedési hatóságnál (okmányirodánál) beszerzett készpénzátutalási megbízás útján, illetve - amennyiben erre lehetőség van - az okmányirodán bankkártyával kell az illetékes állami adóhatóság illetékbeszedési számlája javára vagy készpénzzel az okmányiroda házipénztárába megfizetni.

Az Itv. 82. § (1) bekezdése értelmében az illeték fizetésére kötelezett terhére, ha az eljárás kezdeményezésekor fennálló eljárási illetékfizetési kötelezettségét - felhívás ellenére - egyáltalán nem vagy nem teljes mértékben vagy nem a megszabott határidőben teljesítette, továbbá a vagyonszerzéssel kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása illetve hiányos teljesítése vagy késedelmes teljesítése esetén, a fizetendő illetéken felül, az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott mértékű, mulasztási bírságot kell fizetni.

A bíróság mindenekelőtt rögzíti, hogy a felek között nem volt vita abban, hogy a felperes az Itv. 26. § (1) bekezdése alapján mentes a tulajdonszerzési illeték megfizetése alól, a vita tárgyát az képezte, hogy a tulajdonszerzési illeték alól mentes személyt terheli-e bejelentési kötelezettség az alperes által hivatkozott jogszabályhelyek alapján, ennél fogva a bíróságnak a perben kizárólag abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a felperessel szemben kiszabható volt-e a mulasztási bírság az Itv. 76. § (1) bekezdésének és a 82. § (1) bekezdésének előírásai alapján.

A bíróság álláspontja szerint az Itv. 76. § (1) bekezdés második mondatát, ami a bejelentési kötelezettséget írja elő, nem lehet önállóan, a 76. § (1) bekezdés első mondatától elkülönítetten értelmezni, e két mondat csak együttesen értelmezhető. Az együttes értelmezés eredményeképpen pedig megállapítható, hogy az alperes által hivatkozott, a szerződés megkötésétől számított 15 napon belüli bejelentési kötelezettség akkor áll fenn, amennyiben gépjármű, pótkocsi tulajdonjogának, hasznélvezetének megszerzéséért illetéket kell fizetni. Ezen értelmezést alátámasztja az Itv. 76. §-át magába foglaló fejezet címe is, ami „*Gépjármű, pótkocsi vagyonszerzési illetékének megfizetése*” címet kapott, és e címnek megfelelően az Itv. 76. § (1) bekezdése az illeték megfizetésének módjára, és az ezzel kapcsolatos okirat bemutatási kötelezettség teljesítésére vonatkozik. E jogszabályhely nyelvtani és rendszertani értelmezése alapján a bíróság teljes mértékben osztotta a felperesi álláspontot, miszerint mivel a felperest az illeték fizetése alól mentesség illeti meg, ezért a felperesre nem vonatkozik az illeték megfizetésének módját szabályozó Itv. 76. §-a, ebből következően a felperesnek a tevékenysége körében megszerzett gépjárművel kapcsolatban nincsen bejelentési kötelezettsége, ez a kötelezettség ugyanis a tulajdonszerzési illeték befizetésére kötelezett személyt terhelte, aki a gépjárművet a felperestől később megvette.

A bíróság osztotta a felperesi álláspontot az Itv. 82. § (1) bekezdésének alperes általi téves értelmezésével kapcsolatban is, mert a jogszabály szövegének nyelvtani értelmezése alapján megállapítható, hogy az Itv. 82. §-a is az illeték megfizetésére, illetőleg annak elmulasztására vonatkozik, és csak az illetékfizetési, valamint az azzal együtt járó bejelentési kötelezettség elmulasztása esetében van lehetőség e szakasz alapján mulasztási bírság kiszabására, tekintettel arra is, hogy az Itv. 82. § (1) bekezdésének értelmében a fizetendő illetéken felül kell az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott mértékű mulasztási bírságot fizetni. A fentiek alapján ezért a bíróság hangsúlyozza, hogy még ha az Itv. 76. §-a alapján vonatkozna is a felperesre a bejelentési kötelezettség, annak elmulasztása miatt az alperes által a határozatában hivatkozott Itv. 82. § (1) bekezdése alapján mulasztási bírságot a felperessel szemben nem lehet kiszabni, figyelemmel a felperes által hivatkozott EBH 2002/811. számú bírósági döntésben foglaltakra is.

Mivel a felperes esetében a tulajdonszerzés - az alperes által is elismerten - illetékmentes volt, ezért az alperes által hivatkozott Itv. 76. §-a és a 82. § (1) bekezdése alapján a felperessel szemben mulasztási bírság nem volt kiszabható, a felperes ezért megalapozottan hivatkozott arra, hogy bejelentési kötelezettsége nem állt fenn, ezért illetékfizetési és bejelentési kötelezettség hiányában mulasztási bírság vele szemben nem volt kiszabható.

A bíróság a rendelkezésre álló iratok és az értelmezett jogszabályok alapján arra a következtetésre jutott, hogy az alperes a feltárt tények alapján megalapozatlan és az anyagi jogi jogszabályokba ütköző következtetést vont le, amikor megállapította a határozatában hivatkozott jogszabályok felperes általi megsértését. Mivel az alperes anyagi jogi jogszabálysértést követett el azzal, hogy tévesen értelmezte és alkalmazta az által hivatkozott jogszabályokat, ezért a bíróság a keresetet érdemben döntve el, a jogsértő határozatot a Pp. 339. §-a alapján - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte, megállapítva azt is, hogy a felperesi jogszabálysértés hiánya miatt az elsőfokú közigazgatási szerv megismételt eljárásra kötelezése nem volt szükséges.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdésének h) pontjában biztosított illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43. § (3) bekezdése alapján megállapított illeték a Magyar Állam terhén marad a 6/1986. (VI. 26) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 14. §-a alapján, figyelemmel arra, hogy az alperes az Itv. 5. §-a szerinti költségvetési szerv.

Tekintettel arra, hogy a felperes az őt a közigazgatási perben megillető tárgyi illetékfeljegyzési jog ellenére a keresetlevélen lerótt 10.000.- Ft kereseti illetéket, és pernyertes lett, így a szükségtelenül lerótt 10.000.- Ft kereseti illeték felperes részére történő visszatérítésének van helye az Itv. 80. § (1) bekezdésének i) pontja alapján.

A felperes pernyertességére figyelemmel a bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperest kötelezte a felperesnek a perrel összefüggésben felmerült költségeinek megfizetésére, melynek összegét a 32/2003. (VIII. 22) IM rendelet 3. § (1) bekezdés értelmében, a 3. § (3) bekezdésében foglaltakra tekintettel mérlegelés alapján állapította meg, figyelemmel a perben született beadványokra és arra, hogy a perben egy tárgyalás került megtartásra.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 340. § (1) bekezdése zárja ki.

, 2011. évi december hó 15. napján

dr. Hajdú Ágnes s. k.
bíró

A kiadmány hitelül: